

AGROLESNICKÉ SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNÍ

Založení farmy	1992
Specializace	Rostlinná výroba, chov masného skotu, pěstování léčivých rostlin
Rozloha farmy	207 ha
Počet zaměstnanců	5 rodinných příslušníků
Rok založení agrolesnických ploch	2014
Adresa	Kravany nad Dunajom, část Mária (okres Komárno)
Webová stránka	-

Farma Bottka je rodinná farma rozkládající se na rozloze 207 ha (180 ha orné půdy, 25 ha trvalé travní porosty, 2 ha les). **Zaměřuje se na chov skotu a prasat, pěstování polních plodin a léčivých rostlin.** V posledním období se začaly realizovat i **agrolesnické praktiky - zachování původních dřevin, vysazování nových dřevin, rozšiřování mokřadů a vysazování keřů (růže divoká).**

Farma hospodařila na výměře 600 ha v 3 obcích v okrese Komárno a chovala 50 ks dobytka plemene Charolais, které byly krmeny převážně ve stáji.

Po přehodnocení ekonomických ukazatelů dospěla farma k závěru, že je neekonomické hospodařit na pozemcích vzdálených od sebe i 50 km. **Chov skotu bez tržní produkce mléka je rentabilní pouze pastevním způsobem.** Výměru obhospodařovaných ploch snížili na 200 ha (pozemky kolem farmy) a zvýšili stavy dobytka na 150 ks. **Pastviny rozšířili i o plochy, které nebyly dříve využívány: stromořadí, dočasně zamokřené plochy, plochy zarostlé keři a stromy.** Vysadili také 1 ha levandule na ploše, kde není ekonomické pěstovat obilniny.

- Po dosazení dřevin na pastviny, dobytek začal vyhledávat tyto plochy a skrývá se zde před silným poledním sluncem a také zde nachází další potravu, která již v srpnu na pastvinách chybí.
- Výrazně se snížily náklady na výrobu krmiv.

Implementace agrolesnictví na jejich farmě vycházela z vlastní intuice, pozorování přírody, chování zvířat a vlivem hrozby oteplování a nedostatku vody. Informace čerpali v zahraničí, na internetu a studiem hospodaření našich předků (zápisníky, mapy, pamětníci).

Trénink a dovednosti získali 30 letou praxí a konzultacemi s Národním lesnickým centrem ve Zvolenu. Praktické kurzy věnující se agrolesnictví na Slovensku zatím neexistují. Přivítali by však, kdyby se stát více zajímal o tento způsob hospodaření, protože nás k tomu nutí klimatické změny.

ZPŮSOB ZALOŽENÍ AGROLESNICKÝCH POROSTŮ

Při zakládání agrolesnických systémů začínali výrobou pevných ohradníků a zpracováním a štěpkováním odpadového dřeva ze stromů. Následně pokračovali ručním sázením (pomocí zemního vrtáku) levandule kolem které vysadili stromořadí na ochranu proti větru. Z dřevin vysadili topol a divokou třešeň v počtu kolem 100 ks ve vzdálenosti 3 m od sebe. Areál chrání elektrické ohradníky. V listopad 2019 budou vysazovat 10 ha růže šípkové na pěstování šípku pro farmaceutický průmysl. Růže budou sázené ve sponu 70 x 400 cm. Mezi řádky chtějí vysít luční směsky - květnatou louku, která bude vypásána mladým dobytčím.

HROZBY/VÝZVY/DOPORUČENÍ

- Největší hrozbou je nedostatek vody (v prvních 2 letech po výsadbě je nutné dřeviny zavlažovat).
- **Přemnožená zvěř** komplikuje práci farmářům, protože ničí mladé stromky a snižuje úrodu zemědělských plodin.

Rodinná farma Bottka úspěšně funguje již několik let na základě rodinné sounáležitosti, trpělivosti a nekonečné snahy a lásky k svému povolání. Vysazování stromů a zadržování vody v přírodě je podle nich jediná možnost pro přežití jejich farmy při současných klimatických změnách.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Rodinná farma plánuje vysadit **další stromy na pastvinách a trvalých travních porostech**, aby zvířata měla více přírodních úkrytů a zároveň tak chtějí zadržovat vodu v krajině. Také plánují **pročistit vodní plochy, vysadit bylinkovou zahradu** a postupně rozvinout **agroturistiku a výukové programy pro veřejnost a školy**.

RADA NA ZÁVĚR

Na závěr členové rodinné farmy dodávají:
„ Opatření, která jsme začali uplatňovat, nám přinášejí užitek a fyzickou pohodu pro lidi i zvířata.“

KLÍČOVÁ SLOVA

Liniová výsadba, silvopastorální systémy, pastviny, růže šípková, levandule

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

